

Tema a 10-a: Păcatul și milostivirea lui Dumnezeu

Pierderea simțului păcatului a dus la pierderea simțului nevoii de mântuire și, prin urmare, la uitarea lui Dumnezeu prin indiferență. Cu toate acestea, triumful lui Cristos este o expresie a milostivirii sale față de om, o expresie a faptului că „iubirea este mai puternică decât păcatul”. Milostivirea este legea fundamentală care sălășluiește în inima fiecărui om atunci când privește la fratele care îl întâlnește pe drumul vieții.

09.07.2024

catehumaniCuprins

- Misterul milostivirii
- Păcatul este înțeles pe baza milostivirii
- Păcatul original: un adevăr esențial al credinței
- Consecințele păcatului original pentru omenire
- Viața ca luptă
- Tandrețea lui Dumnezeu: păcat, mântuire, milostivire
- Bibliografie

Misterul milostivirii

Alături de marile realizări ale civilizației noastre, panorama lumii

contemporane prezintă și umbre și ezități care nu sunt întotdeauna superficiale. Căci „dezechilibrele de care suferă lumea modernă sunt legate de acel alt dezechilibru fundamental care își are rădăcinile în inima omului” ^[1].

Persoana umană, în calitate de creatură, experimentează multiple limitări. Atunci când se percepe imposibilitatea de a da un răspuns la rău, la suferință și la nedreptate, în multe atitudini nu apare nici o implorare către Dumnezeu cel milostiv, ci un fel de acuzație care este rod al indignării. Experiențele răului și ale suferinței devin astfel un mod justificat de a se îndepărta de Dumnezeu, punând la îndoială bunătatea sa milostivă. Unii ajung chiar să vadă suferința ca pe o pedeapsă divină care se abate asupra păcătosului, denaturând și mai mult mila lui Dumnezeu.

Un cerc vicios este astfel completat. În cuvintele Sfântului Ioan Paul al II-lea, „inima dramei trăite de omul contemporan este eclipsa sensului lui Dumnezeu și al omului” ^[2]. Se pare că Dumnezeu nu este relevant, și nu este relevant pentru că nu ne poate rezolva problemele. Pe de o parte, nu ne e clar că avem nevoie de mântuire, dar, cu siguranță, mântuirea oferită de Biserica lui Isus Cristos nu pare relevantă.

Consecința finală a acestei eclipse a lui Dumnezeu ar fi respingerea socială a nevoii de a apela la iertarea și mila lui Dumnezeu. Astfel, pierderea simțului păcatului a dus la pierderea nevoii de mântuire și, prin urmare, la uitarea lui Dumnezeu prin indiferență.

Prin urmare, cu cât conștiința umană, cedând în fața secularizării, pierde mai mult sensul cuvântului milostivire, cu atât mai mult Biserica

simte dreptul și datoria imperioasă de a-L propovădui pe Dumnezeu milostivirii. Misterul credinței creștine pare să-și găsească sinteza în acest cuvânt. Misiunea evanghelizatoare este proclamarea cu glas tare că în Cristos răstignit, mort și înviat se realizează eliberarea deplină și autentică de rău, de păcat și de moarte ^[3].

Isus Cristos este chipul milostivirii Tatălui. „Este ca și cum Cristos ar vrea să dezvăluie că limita impusă răului, a cărui cauză și victimă se întâmplă să fie omul, este în cele din urmă Milostivirea divină” ^[4].

Triumful lui Cristos este o expresie a milostivirii sale față de om, o dovadă că „iubirea este mai puternică decât păcatul”, „mai puternică decât moartea și decât tot răul” ^[5]. Lumea nu va obține pacea asupra războiului, asupra violenței, decât

atunci când va invoca milostivirea:
„Isuse, mă încred în Tine” ^[6].

Nu este ușor să răspunzi la evidența răului din lume. Poate pentru că răul nu este o problemă, ci un mister. Un mister în care suntem implicați personal. Un mister care nu se rezolvă teoretic, ci cu atitudini vitale sau existențiale.

Avem mereu nevoie să contemplăm misterul milostivirii: relația dintre suferință, nedreptate, păcat, oameni și Dumnezeu. Pentru că, așa cum afirmă Papa Francisc ^[7], milostivirea este legea fundamentală care sălășluiește în inima fiecărei persoane atunci când privește la fratele sau sora pe care o întâlnește pe drumul vieții. Milostivirea este cuvântul care dezvăluie misterul Sfintei Treimi. Milostivirea este actul ultim și suprem prin care Dumnezeu vine în întâmpinarea noastră. Și,

prin urmare, milostivirea este calea care îl unește pe Dumnezeu și pe om.

În viața Bisericii, milostivirea este o realitate permanentă. Dar există momente în care suntem chemați să privim milostivirea cu mai multă intensitate.

Păcatul este înțeles pe baza milostivirii.

„Dumnezeu este infinit de bun și toate faptele sale sunt bune. Cu toate acestea, nimeni nu scapă de experiența suferinței, a relelor din natură – care par a fi legate de limitele proprii creaturilor – și mai ales de problema răului moral” (*Catehismul*, nr. 385). „Păcatul este prezent în istoria omului: ar fi zadarnic să încercăm să îl ignorăm sau să dăm alte nume acestei realități obscure” (*Catehism*, nr. 386). Dar de unde vine răul, mai ales păcatul?

Pentru a răspunde la această întrebare trebuie să privim la misterul lui Dumnezeu, deoarece păcatul nu poate fi înțeles decât pornind de la Dumnezeul milostiv al lui Isus Cristos. „«Taina [...] nelegiuirii» (2 Tes 2,7) nu se clarifică decât în lumina «tainei evlaviei» (1 Tim 3,16). Revelarea iubirii divine în Cristos a dezvăluit atât amploarea răului, cât și supraabundența harului (cf. Rom 5,20). De aceea, trebuie să examinăm problema originii răului fixând privirea credinței noastre asupra celui care este singurul său Biruitor (cf. Lc 11,21-22; Ioan 16,11; 1In 3,8)” (*Catehismul*, nr. 385). După cum afirmă Pascal în *Pensées*, cunoașterea lui Dumnezeu fără cunoașterea necesității răscumpărării noastre este înșelătoare, la fel ca și recunoașterea mizeriei noastre fără cunoașterea Răscumpărătorului ^[8].

Din această *legătură profundă a omului cu Dumnezeu* putem înțelege că păcatul este un abuz al libertății pe care Dumnezeu o dăruiește persoanelor create pentru ca ele să îl poată iubi pe el și să se iubească între ele (cf. *Catehismul*, nr. 386).

Pentru a clarifica realitatea păcatului, lumina revelației divine ne vorbește în special despre păcatul originilor. Dar punctul de plecare pentru a-l înțelege este mesajul de milostivire divină revelat de Isus.

Păcatul originar: un adevăr esențial al credinței

Doctrina păcatului originar este, ca să spunem așa, «reversul» Veștii Bune că Isus este Mântuitorul tuturor oamenilor, că toți au nevoie de mântuire și că mântuirea este oferită tuturor datorită lui Cristos.

Relatarea căderii (Gen 3) folosește un limbaj alcătuit din imagini, dar

afirmă un eveniment primordial, un eveniment care a avut loc la *începutul istoriei umane* (cf. GS 13,1). Revelația ne dă certitudinea de credință că întreaga istorie umană este marcată de păcatul original comis în mod liber de primii noștri părinți (cf. Conciliul din Trento: DS 1513; Pius XII, *Humani generis: ibidem*, 3897; Paul al VI-lea, Discurs 11-VII-1966) (cf. *Catehismul*, nr. 390).

„În spatele alegerii neascultătoare a primilor noștri părinți se ascunde o voce seducătoare, opusă lui Dumnezeu (cf. Gen 3,1-5) care, din invidie, îi face să cadă în moarte (cf. In 2,24). Scriptura și Tradiția Bisericii văd în această ființă un înger căzut, numit Satana sau diavol (cf. In 8,44; Ap 12,9). Biserica învață că el a fost mai întâi un înger bun, creat de Dumnezeu” (*Catehismul*, nr. 391).

„Omul, ispitit de diavol, a lăsat să moară în inima sa încrederea în

creatorul său (cf. Gen 3,1-11) și, abuzând de libertatea sa, a nesocotit porunca lui Dumnezeu. Acesta a fost primul păcat al omului (cf. Rom 5,19). De acum înainte, orice păcat este neascultare față de Dumnezeu și lipsă de încredere în bunătatea sa” (*Catehismul*, nr. 397).

„Scriptura arată consecințele dramatice ale acestei prime neascultări. Adam și Eva pierd imediat harul sfințeniei originare (cf. Rom 3,23). Ei se tem de Dumnezeu (cf. Gen 3,9-10) despre care au conceput o imagine falsă, aceea a unui Dumnezeu gelos pe prerogativele sale (cf. Gen 3,5)” (*Catehismul*, nr. 399).

Ca urmare, „armonia în care se aflau, stabilită de dreptatea originară, este distrusă; este ruptă dominația facultăților spirituale ale sufletului asupra trupului (cf. Gen 3,7); uniunea dintre bărbat și femeie este

tensionată (cf. Gen 3,11-13); relațiile lor vor fi marcate de dorință și de dominație (cf. Gen 3,16)” (*Catehismul*, nr. 400).

Armonia cu creația este de asemenea ruptă; „creația vizibilă devine străină și ostilă omului (cf. Gen 3,17.19). Din cauza omului, creația este supusă «robiei corupției» (Rom 8,21). În sfârșit, se va realiza consecința anunțată explicit pentru cazul neascultării (cf. Gen 2,17): omul «se va întoarce în țărâna din care a fost format» (Gen 3,19). Moartea își face intrarea în istoria umană (cf. Rom 5,12)” (*Catehismul*, nr. 400).

„Din acest prim păcat, o adevărată invazie de păcate inundă lumea: fratricidul comis de Cain asupra lui Abel (cf. Gen 4,3-15); corupția universală, ca urmare a păcatului (cf. Gen 6,5.12; Rom 1,18-32; Rom 1,7; Rom 1,7; Rom 1,7). 12; Rom 1,18-32); în istoria lui Israel, păcatul

se manifestă frecvent, mai ales ca infidelitate față de Dumnezeuul Legământului și ca transgresiune a Legii lui Moise; și chiar și după Răscumpărarea lui Cristos, printre creștini, păcatul se manifestă în multe feluri (cf. 1 Cor 1-6; Ap 2-3)” (*Catehismul*, nr. 401).

Consecințele păcatului original pentru omenire

Existența umană arată dovezile păcatului în viețile noastre, împreună cu realitatea că păcatul nu este rezultatul faptului că suntem răi din fire, ci provine din alegerea liberă a răului. Răul moral nu aparține, așadar, structurii umane, el nu provine nici din natura socială a omului, nici din materialitatea sa, nici, evident, de la Dumnezeu sau de la un destin imuabil. Realismul creștin îl plasează pe om în fața propriei sale responsabilități: el poate face răul ca rod al libertății

sale, iar responsabilul pentru aceasta nu este nimeni altul decât el însuși (cf. *Catehismul*, 387).

„Ceea ce ne învață Revelația divină coincide cu experiența însăși. Căci omul, atunci când își examinează inima, se descoperă înclinat spre rău și cufundat în multe rele care nu pot veni de la Creatorul său, care este bun. Refuzând adesea să-L recunoască pe Dumnezeu ca principiu al său, el a încălcat și ordinea proprie în ceea ce privește scopul său final și, în același timp, întreaga sa ordine în raport cu el însuși, cu toți ceilalți oameni și cu toate lucrurile create” (GS 13,1).

De-a lungul istoriei, Biserica a formulat dogma păcatului originar în contrast cu optimismul exagerat și cu pesimismul existențial (cf. *Catehismul*, 406). În contrast cu Pelagius, care afirma că omul poate face binele doar cu puterile sale

naturale și că harul este un simplu ajutor extern, minimalizând astfel atât amploarea păcatului lui Adam, cât și răscumpărarea lui Cristos – redus la un simplu exemplu rău, respectiv bun –, Conciliul de la Cartagina (418), urmându-l pe Sfântul Augustin, a învățat prioritatea absolută a harului, deoarece omul a fost dăunat prin păcat (cf. DH 223.227; cf. și al doilea Conciliu de la Orange în 529: DH 371-372). Spre deosebire de Luther, care susținea că, după păcat, omul este corupt în mod esențial în natura sa, că libertatea sa este anulată și că în tot ceea ce face există păcat, Conciliul din Trento (1546) a afirmat relevanța ontologică a botezului, care șterge păcatul originar; deși rămân consecințele acestuia – printre care concupiscenta, care nu trebuie identificată, ca Luther, cu păcatul propriu-zis –, omul este liber în acțiunile sale și poate să merite cu

fapte bune, susținute de har (cf. DH 1511-1515).

În spatele poziției luterane, dar și al unor interpretări recente ale Gen 3, este în joc o înțelegere corectă a relației dintre 1) natură și istorie, 2) planul psihologic-existențial și planul ontologic, 3) individual și colectiv.

1) Deși există unele elemente de caracter mitic în Geneza (înțelegând conceptul de „mit” în cel mai bun sens al său, și anume ca un cuvânt-narațiune care dă naștere și, prin urmare, stă la baza istoriei ulterioare), ar fi o greșeală să interpretăm povestea căderii ca pe o explicație simbolică a condiției păcătoase originare a omului. Această interpretare transformă în ceva natural un fapt istoric, mitizându-l și făcându-l inevitabil: în mod paradoxal, sentimentul de vinovăție care duce la recunoașterea de sine ca fiind „natural” păcătos ar

duce la atenuarea sau eliminarea responsabilității personale pentru păcat, întrucât omul nu ar putea evita ceea ce tinde în mod spontan. Ceea ce este corect, mai degrabă, este să se afirme că condiția păcătoasă aparține istoricității omului, și nu naturii sale originare.

2) Deoarece unele sechele ale păcatului persistă și după botez, creștinul poate trăi puternic tendința spre rău, simțindu-se profund păcătos, așa cum se întâmplă în viața sfinților. Totuși, această perspectivă existențială nu este singura și nici cea mai fundamentală, întrucât botezul a șters cu adevărat păcatul originar și ne-a făcut copii ai lui Dumnezeu (cf. Catehismul 405). Din punct de vedere ontologic, creștinul în har este drept înaintea lui Dumnezeu. Luther a radicalizat perspectiva existențială, înțelegând din ea întreaga realitate, care devine astfel marcată ontologic de păcat.

3) Al treilea punct duce la problema transiterii păcatului original, „un mister pe care nu-l putem înțelege pe deplin” (*Catehismul* 404). Biblia ne învață că primii noștri părinți au transmis păcatul întregii umanități. Următoarele capitole ale Genezei (cf. Gen 4-11; cf. *Catehismul*, 401) relatează corupția progresivă a rasei umane; făcând o paralelă între Adam și Cristos, sfântul Paul afirmă: „După cum prin neascultarea unui singur om toți au fost făcuți păcătoși, tot așa, prin ascultarea unuia [Cristos], toți vor fi făcuți drepti” (Rom 5,19). Acest paralelism ajută la înțelegerea corectă a interpretării date de obicei termenului *adamáh* ca singular colectiv: așa cum Cristos este unul și în același timp capul Bisericii, tot așa Adam este unul și în același timp capul umanității ^[9]. „Prin această «unitate a neamului omenesc», așa cum toți oamenii sunt implicați în păcatul lui Adam, toți sunt implicați

și în dreptatea lui Cristos”
(*Catehismul*, 404).

Biserica înțelege păcatul original al primilor părinți și păcatul moștenit de omenire într-un mod analogic.

„Adam și Eva comit un păcat personal, dar acest păcat [...] se va transmite prin înmulțire la întreaga omenire, adică prin transmiterea unei naturi umane lipsite de sfințenia și dreptatea originală. Iată de ce păcatul original este numit «păcat» în mod analogic: este un păcat «contractat», «nu comis», o stare și nu un act” (*Catehismul*, 404). Astfel, „deși propriu fiecăruia, păcatul original nu are, la niciun descendent al lui Adam, un caracter de vină personală” (*Catehismul*, 405)

[10]

—.

Pentru unele persoane este dificil de acceptat ideea unui păcat moștenit
[11]
—, mai ales dacă se are o viziune individualistă asupra persoanei și a

libertății. Ce legătură am eu cu păcatul lui Adam? De ce ar trebui să plătesc eu pentru consecințele păcatului altora? Aceste întrebări reflectă absența unui sentiment de solidaritate reală care există între toți oamenii, așa cum au fost creați de Dumnezeu. Paradoxal, această absență poate fi înțeleasă ca o manifestare a păcatului transmis fiecăruia. Cu alte cuvinte, păcatul originar întunecă înțelegerea acelei fraternități profunde a rasei umane care face posibilă transmiterea sa.

În fața consecințelor lamentabile ale păcatului și a răspândirii sale universale, se pune întrebarea: „*Dar de ce Dumnezeu nu l-a împiedicat pe primul om să păcătuiască?* Sfântul Leo cel Mare răspunde: «Harul inefabil al lui Cristos ne-a dat bunuri mai bune decât cele care ne-au fost luate de invidia diavolului» (serm. 73,4). Iar Sfântul Toma de Aquino: «Nimic nu se opune ca natura umană

să fi fost destinată unui scop mai înalt după păcat. Dumnezeu, de fapt, îngăduie să se facă rele pentru a trage din ele un bine mai mare. De aici și cuvintele Sfântului Paul: *Unde a abundat păcatul, a prisosit harul* (Rom 5,20). Și cântecul din Exultet: *O, fericită vină care a meritat un Răscumpărător atât de mare* (*Summa Theologiae*, III, 1, 3, ad 3)” (Catehismul, nr. 412).

Viața ca luptă

Această viziune a păcatului în lumina răscumpărării lui Cristos oferă un realism chibzuit în ceea ce privește situația omului și acțiunile sale în lume. Creștinul trebuie să fie conștient atât de măreția de a fi un copil al lui Dumnezeu, cât și de a fi un păcătos. Acest realism

a) previne atât optimismul naiv, cât și pesimismul deznădăjduit și „oferă o privire de discernământ clar asupra situației omului și a acțiunii

sale în lume [...]. Necunoașterea faptului că omul are o natură rănită, înclinată spre rău, dă naștere la grave erori în domeniul educației, al politicii, al acțiunii sociale și al moralei” (*Catehismul*, 407).

b) Dă o încredere senină în Dumnezeu, Creator și Tată milostiv, care nu-și abandonează niciodată creaturile sale, iartă mereu și conduce totul spre bine, chiar și în mijlocul adversităților. „Repetă: «omnia in bonum!», tot ceea ce se întâmplă, «tot ceea ce mi se întâmplă», este spre binele meu... Prin urmare – aceasta este concluzia corectă –: acceptă ceea ce, care ți se pare atât de greu de suportat, ca pe o dulce realitate” ^[12].

c) Trezește o atitudine de profundă smerenie, care îl determină pe om să-și recunoască păcatele fără să se mire și în același timp să îi pară rău pentru ele pentru că sunt o ofensă

adusă lui Dumnezeu și nu atât pentru ceea ce reprezintă un defect personal.

d) Ajută la a distinge ceea ce este propriu firii umane ca atare de ceea ce este o consecință a răzii păcatului în natura umană. După păcat, nu tot ceea ce este trăit ca fiind spontan este bun. De aceea, viața umană are caracterul unei lupte: este necesară lupta pentru a ne comporta în mod uman și creștin (cf. *Catehismul*, 409). „Întreaga tradiție a Bisericii a vorbit despre creștini ca *milites Christi*, soldați ai lui Cristos. Soldați care aduc seninătate celorlalți, în timp ce luptă continuu împotriva propriilor înclinații rele personale” ^[13]. Creștinul care se străduiește să evite păcatul nu pierde nimic din ceea ce face viața bună și frumoasă. Împotriva ideii că este necesar ca omul să facă răul pentru a-și experimenta libertatea autonomă, pentru că, în fond, o viață fără păcat

ar fi plictisitoare, se ridică figura Mariei, concepută neprihănit, pentru a arăta că o viață complet dăruită lui Dumnezeu, departe de a produce plictiseală, devine o aventură plină de lumină și de surprize nenumărate

[14]

Tandrețea lui Dumnezeu: păcat, mântuire, milostivire

În fața realității păcatului, mila lui Dumnezeu se ridică impunătoare. Isus Cristos este chipul acestei milostiviri, așa cum putem vedea în atitudinea sa față de păcătoși („Nu am venit să-i chem pe cei dreapți, ci pe păcătoși”), precum Zaheu, paralticul, femeia adulteră, samariteanca, Maria Magdalena, tâlharul cel bun, Petru și nenumărați alții.

Într-un mod deosebit de relevant, ea se arată în pildele milostivirii, cum ar fi parabola fiului risipitor, care, de fapt, aduc la desăvârșire întreaga învățătură a Vechiului Testament

despre Dumnezeu: la aceasta se face referire în mod repetat în Psalmi: Domnul este „milostiv și plin de îndurare, încet la mânie și bogat în îndurare și credinciosie” (Ps 86,15); „milostiv și plin de îndurare, încet la mânie și bogat în îndurare” (Ps 103,8); „milostiv și drept, Dumnezeul nostru este plin de îndurare” (Ps 116,5); „milostiv și plin de îndurare, încet la mânie și bogat în îndurare” (Ps 145,8).

În patimile lui Isus, toată mizeria lumii intră în contact cu Cel nespus de pur, cu Fiul lui Dumnezeu ^[15]. Dacă este obișnuit ca ceea ce este impur să infecteze și să contamineze prin contact ceea ce este pur, aici se întâmplă contrariul: acolo unde lumea, cu toate nedreptățile și cruzimile care o contaminează, intră în contact cu Cel nemărginit de pur, în acest contact, murdăria lumii este cu adevărat absorbită, anulată, transformată de iubirea infinită.

Realitatea răului, a nedreptății care deteriorează lumea și, în același timp, poluează imaginea lui Dumnezeu, este o realitate care există, și este vina noastră. Ea nu poate fi pur și simplu ignorată, ci trebuie eliminată. Acum, nu este vorba că un Dumnezeu crud cere ceva infinit. Este exact invers: Dumnezeu însuși se așează ca loc de împăcare și, în Fiul său, ia asupra sa suferința. Dumnezeu însuși își aduce în lume puritatea sa infinită ca un dar. Dumnezeu însuși „bea potirul” a tot ceea ce este oribil și, astfel, restabilește dreptul prin măreția iubirii sale, care prin suferință transformă întunericul.

Isus în Patimile sale strigă către Tatăl cu toată puterea sa. Într-un fel, „toate nenorocirile umanității din toate timpurile, sclavă a păcatului și a morții, toate cererile și mijlocirile din istoria mântuirii sunt adunate în acest strigăt al Cuvântului întrupat.

Iată că Tatăl le primește și, mai presus de orice speranță, le ascultă înviindu-l pe Fiul său” ^[16] _____. Această suferință concentrează mizeria, păcatul și moartea omenirii, tot răul istoriei. Și îl învinge, îl răscumpără, îl mântuie.

Crucea este ultimul cuvânt al iubirii lui Cristos pentru noi. Dar nu este ultimul cuvânt al Dumnezeuului legământului. Acest ultim cuvânt va fi pronunțat în zorii zilei de duminică: „A înviat” ^[17] _____. Dumnezeu l-a înviat pe Fiul său Isus Cristos, iar în Cristos ne dăruiește darul vieții creștine pentru totdeauna.

Bibliografie

- *Catehismul Bisericii Catolice*, nn. 374-421.

- Sfântul Ioan Paul al II-lea, *Cred în Dumnezeu Tatăl. Cateheză despre Crez (I)*, Palabra, Madrid 1996, 219 și urm.

- Francisc, *Misericordiae Vultus*, 11 aprilie 2015.

[1] Conciliul Vatican II, *Gaudium et spes*, nr. 10.

[2] Sfântul Ioan Paul al II-lea, *Evangelium vitae*, nr. 21.

[3] Cf. Sfântul Ioan Paul al II-lea, *Redemptoris missio*, nr. 44.

[4] Sfântul Ioan Paul al II-lea, *Memoria e identidad*, La esfera de los libros, Madrid 2005, p. 73.

[5] Aceste expresii apar în mod repetat în Sfântul Ioan Paul al II-lea, *Dives in Misericordia*.

[6] Sfânta Faustina, *Jurnal al milostivirii divine în sufletul meu*, nn. 47, 309, 327, 949.

[7] Cf. Francisc, *Misericordiae Vultus*, nr. 2.

[8] B. Pascal, *Pensées*, nr. 556 (ed. Brunschvicg) și nr. 449 (ed. Lafuma).

[9] Acesta este motivul principal pentru care Biserica a citit întotdeauna relatarea căderii în perspectiva monogenismului (originea rasei umane dintr-un singur cuplu). Ipoteza opusă, poligenismul, a părut să se impună ca un fapt științific (și chiar exegetic) timp de câțiva ani, dar în prezent descendența biologică dintr-o ramură comună (monofiletismul) este considerată mai plauzibilă la nivel științific. Din punct de vedere al credinței, poligenismul este problematic, deoarece nu este clar cum poate fi conciliat cu revelația despre păcatul original (cf. Pius XII,

Humani Generis, DH 3897), deși aceasta este o chestiune care poate fi încă cercetată și asupra căreia se poate reflecta.

[10] În acest sens, în mod tradițional s-a făcut o distincție între păcatul originar originant (păcatul personal comis de primii noștri părinți) și păcatul originar originat (starea de păcat în care ne naștem ca urmași ai acestora).

[11] Cf. Sfântul Ioan Paul al II-lea, Audiență generală, 24-IX-1986, nr. 1.

[12] Sfântul Josemaría, *Brazdă*, nr. 127; cf. Rom 8,28.

[13] Sfântul Josemaría, *E Cristos care trece*, nr. 74.

[14] Cf. Benedict al XVI-lea, Omilie, 8 decembrie 2005.

[15] Acest comentariu despre puritatea lui Cristos și murdăria păcatului se

găsește în Benedict al XVI-lea, *Isus din Nazaret*, vol. 2, Encuentro, Madrid 2011, pp. 269-270.

[¹⁶] *Catehismul Bisericii Catolice*, nr. 2606.

[¹⁷] Cf. Sfântul Ioan Paul al II-lea, *Dives in Misericordia*, nr. 7.

Pablo Martí del Moral - Santiago Sanz

pdf | document generat automat din
<https://dev.opusdei.org/ro-ro/article/tema-a-10-a-pacatul-si-milostivirea-lui-dumnezeu/> (07.08.2025)